

BOL. DERĀ JA

BASELINE

BĀZES PĒTĪJUMS

Urb
Cultural
Planning

ENG	LV
The baseline study is written and edited by Līva Kreislere and Trevor Davies.	Bāzes pētījumu ir sarakstījusi un rediģējusi Līva Kreislere un Trevor Davies.
Graphic design: Reflect	Grafiskais dizains: Reflect
Rīga is coordinated by Riga City Council City Development Department and executed by festival Komēta.	Bolderājas BSR demonstrējuma projektu Rīgā koordinēja Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments un realizēja festivāla Komēta komanda.
The Bolderāja BSR demonstrator project in Rīga is coordinated by Riga City Council City Development Department and executed by festival Komēta.	UrbCulturalPlanning projektu sponsorē Interreg Baltijas jūras reģiona programma. Tas ir reģiona vadošais projekts.
This booklet is part of a BSR demonstrator project documentation package encompassing 10 neighbourhoods in the Baltic Sea Region.	Šis buklets ir daļa no Baltijas jūras reģiona demonstrējuma projektu dokumentācijas pakas, kas iekļauj sevī 10 apkaimes Baltijas jūras reģionā.

ENG	LV	
About baseline study	Par bāzes pētījumu	4
Regional characteristics	Reģionālās īpašības	7
Neighborhood in numbers	Apkaime skaitļos	10
Urban characteristics	Pilsētvides īpašības	12
Socio-political characteristics	Sociāli politiskās īpašības	20
Cultural sector	Kultūras sektors	24
City and official neighbourhood administration	Pilsētas un oficiālā apkaimes administrācija	30
Network mapping	Tīkla kartēšana	32
Challenges identified	Apkaimes izaicinājumi	36
Resources identified	Apkaimes resursi	40
Cultural planning approach	Kultūrplānošanas virzieni	44
List of people interviewed for baseline	Bāzes pētījuma interviju saraksts	50
Organisations mentioned	Minētās organizācijas	54

ENG

As part of the UrbCulturalPlanning project, a baseline study was carried out at an initial preparation stage and also as a mapping stage at the start of the UCP project.

During 2017 to 2019 initial interviews and trips were carried out by architect and urbanist Līva Kreislere along with Trevor Davies, a cultural planner and director of the Copenhagen International Theatre.

The baseline study aimed to locate areas of the city with unused potential but also with a significant level of activism, energy, and new ideas bubbling under the surface. The study also helped to understand if it might be relevant locally and interesting internationally to carry out a cultural planning demonstrator process in these areas over the timeline of the project.

The study process also aimed to inform local stakeholders about cultural planning and determine if there was local momentum in the cultural and public sectors to test this approach.

The study includes perspectives from various sectors: municipalities; state-level and regional authorities; local activists; inhabitants; and cultural, educational, and intermediary institutions.

LV

Bāzes pētījums tika veikts kā ievadošā aktivitāte UrbCulturalPlanning projektā. Tas tika veikts kā sagatavošanās un kartēšanas process pirms UCP projekta, kā arī projekta pirmajos mēnešos.

2017. un 2019. gadā arhitekta un urbāniste Līva Kreislere ar kultūrplānotāju un Kopenhāģenas starptautiskā teātra direktoru veica intervijas un izpēti visās dalībvalstīs.

Bāzes pētījuma mērķis bija identificēt apkaimes ar neizmantotiem potenciāliem, bet arī ar ievērojamu apjomu enerģijas, aktīvisma un ideju, kas burbuļo aiz fasādes. Pētījums arī palīdzēja izprast vai kultūrplānošanas process būtu noderīgs vietējā mērogā un interesants starptautiskā mērogā tādā laika līnijā kuru piedāvāja UCP projekts.

Bāzes pētījuma procesa mērķis bija arī informēt vietējās ieinteresētās un saistītās organizācijas un aktivistus par kultūrplānošanas metodiku kā arī izprast vai vietējā publiskajā un kultūras sektorā ir pietiekama interese kultūrplānošanas metožu testēšanai.

Izpētē tika uzklauti dažādu organizāciju un sektoru pārstāvju viedokļi. Tika intervēti pašvaldību pārstāvji, valsts līmeņa un reģionālo autoritāšu pārstāvji, vietējie aktivisti, iedzīvotāji, kultūras, izglītības un starpdisciplināro institūciju pārstāvji.

The baseline created served not only to identify different perspectives of the neighbourhoods but also to determine and locate potential partners who might carry out the project and help prepare relationships and collaborative models. These would be necessary for the process. Local contexts have, in many cases, changed significantly since the baseline study, and these changes are explored in the following publications in the documentation package.

BOL DERĀ JA

Bāzes pētījums ne tikai palīdzēja izprast apkaimi no dažādiem skatu punktiem, bet arī identificēt potenciālos projekta realizētājus. Tas arī palīdzēja nodibināt svarīgas attiecības un sadarbības modeļus priekš projekta tālākas norises. Lielākajā daļā apkaimju, vietējie konteksi ir ievērojami mainījušies kopš bāzes pētījuma veikšanas un šīs izmaiņas ir apskatītas dažādajos bukletos šajā dokumentācijas pakā.

ENG

Riga is the largest city in Latvia, with more than half of the national population living in the agglomeration. Riga has experienced an overall population decline since the fall of the Soviet Union. However, during the last five years, the shrinkage has slowed down. Nevertheless, negative consequences related to population shrinkage remain. The city needs to address its underused areas, make adjustments to infrastructure and services so that they are fit for a smaller population, and to create sustainable mobility that can serve both the city and its adjacent municipalities.

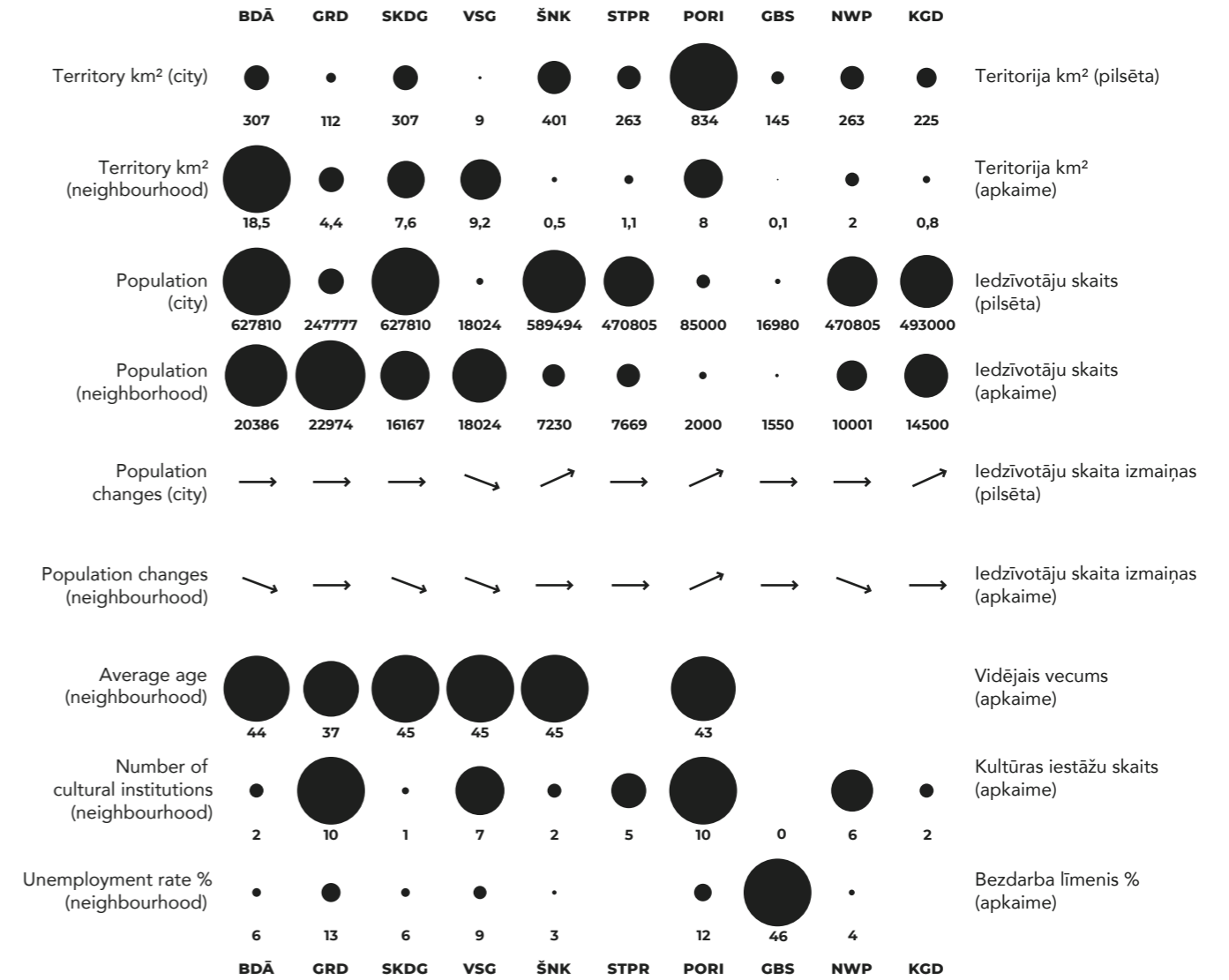
Bolderāja and Daugavgrīva combined would make the second-largest district in Riga. These districts are often viewed together as they are adjacent and both isolated from the rest of the city physically as well as mentally for many inhabitants. It takes 30 minutes by car to reach Bolderāja from the city centre. The districts were the last to be officially added to the city in the 1920s.

LV

Rīga ir lielākā Latvijas pilsēta, kuras aglomerācijā dzīvo vairāk nekā puse valsts iedzīvotāju. Kopš Padomju Savienības sabrukuma Rīgā ir vērojams iedzīvotāju skaita samazinājums, taču pēdējo piecu gadu laikā samazinājums ir palēninājies. Tomēr negatīvas sekas, kas saistītas ar iedzīvotāju skaita samazināšanos, saglabājas. Pilsētai ir jārisina tukšo teritoriju jautājums, jāpielāgo infrastruktūra un pakalpojumi, lai tie būtu piemēroti mazākam iedzīvotāju skaitam, un jārada ilgtspējīga mobilitāte, kas var kalpot gan pilsētai, gan blakus esošajām pašvaldībām.

Ja Bolderāju un Daugavgrīvu apvienotu, kopā tās veidotu otru lielāko apkaimi Rīgā. Šie rajoni bieži tiek aplūkoti kopā, jo tie atrodas blakus un ir izolēti no pārējās pilsētas fiziski, kā arī mentāli. No pilsētas centra līdz Bolderājai var aizbraukt 30 minūšu laikā. Šīs apkaimes bija pēdējās, kas oficiāli tika pievienotas pilsētai 19. gs 20. gados.

- BDĀ** — Bolderāja, Riga, Latvia
- GRD** — Gaarden, Kiel, Germany
- SKDG** — Sarkandaugava, Riga, Latvia
- VSG** — Visaginas, Lithuania
- ŠNK** — Šnipiškės, Vilnius, Lithuania
- STPR** — Stare Przedmieście, Gdansk, Poland
- PORI** — Pori city centre, Finland
- GBS** — Guldborgsund, Denmark
- NWP** — Nowy Port, Gdansk, Poland
- KGD** — Kronprintz, Kaliningrad, Russia

ENG

Bolderāja and Daugavgrīva are surrounded by the seashore and the river Buļļupe, which makes them some of the most beautiful of all Riga's 58 districts. The urban fabric comprises two different typologies: block housing with large roads and vast green spaces, and more minor roads with traditional timber single-family housing areas.

Today Bolderāja attracts a lot of industrial activity. More than half of the area is owned by Riga Freeport. There are a few new developments which will function as social housing and other social infrastructure. The nearby Vakarbuļļi blue flag beach is a popular destination among locals and visitors. The key point of interest in the project is the Daugavgrīvas fortress dating to the 17th century. Currently it has the status of National Architectural Heritage Site, though the area is still within the Riga Customs Zone. The changing ownership status is problematic, and as long as this remains unsolved, the future of the fortress is unclear. The fortress is physically cut off from the surrounding area, as was intended, with a single public entrance. It is at present managed informally by Bolderājas Grupa (NGO), a volunteer activist group, who ensure it is open to the public by organising tours and events.

LV

Bolderāju un Daugavgrīvu ieskauj jūras krasts un Buļļupe, kas padara tos par vieniem no skaistākajiem no visiem 58 Rīgas rajoniem. Pilsētvides struktūra sastāv no divām dažādām tipoloģijām: daudzstāvu dzīvojamām namiem ar platiem ceļiem un plašām zaļajām zonām, kā arī zonām, kur ceļi ir šauri un atrodama tradicionāla koka privātmāju apbūve.

Mūsdienās Bolderāja piesaista daudz rūpniecības uzņēmumus. Vairāk nekā puse teritorijas pieder Rīgas brīvostai. Ir dažas jaunbūves, kas darbosies kā sociālās dzīvojamās mājas, un cita sociālā infrastruktūra. Tuvējā Vakarbuļļu zilā karoga pludmale ir iecienīts galamērķis vietējo iedzīvotāju un apmeklētāju vidū. Projekta galvenais apskates objekts ir Daugavgrīvas cietoksnis, kas uzcelts 17. gadsimtā. Pašlaik tam ir Nacionālās arhitektūras mantojuma statuss, lai gan teritorija joprojām atrodas Rīgas muitas zonā. Mainīgais īpašumtiesību statuss ir problemātisks, un, kamēr tas paliek neatrisināts, cietokšņa nākotne ir neskaidra. Cietoksnis ir fiziski norobežots no apkārtnes, kā tas tika paredzēts, ar vienu publisku ieeju. Pašlaik to neoficiāli pārvalda brīvprātīgo aktivistu grupa "Bolderājas Grupa" (NVO), kas nodrošina tā pieejamību sabiedrībai, organizējot ekskursijas un pasākumus.

In 2014, the public authorities permitted them to act as caretakers, and for a small monthly fee, they keep the fortress open, cut the grass, clear the snow, etc. Sandra Jakušonoka and Vladimirs Jakušonoks (Bolderājas Grupa initiators) launched public activities 11 years ago.

Locals reminisce about the time before Bolderāja was amalgamated with Riga. It was economically self-sufficient, even flourishing, with its own distinct urban centre. In a public discussion, Sandra Jakušonoka stated that

Bolderāja has now become the main outskirts of Riga.

Activists in Bolderāja embrace and celebrate the uniqueness of the district and have created a Facebook page Bolderāja - Galvenā Nomale (Bolderāja - the main outskirts) which gathers local stories and archive material from the area.

2014. gadā valsts iestādes viņiem atļāva darboties kā aprūpētājiem, un par nelielu ikmēneša maksu viņi tur cietoksni vaļā, pļauj zāli, notīra sniegu utt. Sandra Jakušonoka un Vladimirs Jakušonoks ("Bolderājas Grupa" iniciatori) uzsāka sabiedriskās aktivitātes pirms 11 gadiem.

Vietējie atceras laiku, pirms Bolderāja tika apvienota ar Rīgu. Tā bija ekonomiski pašpietiekama, pat plaukstoša, ar savu atšķirīgu pilsētvides centru. Publiskā diskusijā Sandra Jakušonoka paziņoja, ka

Bolderāja tagad ir kļuvusi par galveno Rīgas nomali.

Aktīvistu Bolderājā pieņem un svin rajona unikalitāti un ir izveidojuši Facebook lapu "Bolderāja - Galvenā Nomale", kurā apkopotu vietējie stāsti un arhīva materiāli no apkārtnes.

	BDĀ	GRD	SKDG	VSG	ŠNK	STPR	PORI	GBS	NWP	KGD	
Residential	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	Dzīvojamā
Industrial	●	○	●	●	○	○	○	●	●	●	Rūpnieciskā
Commercial	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	Komerču
Historical/ heritage sites	●	○	●	○	●	●	○	●	●	●	Vēsturiskās mantojuma vietas
The periphery of the city	●	○	●	○	○	●	○	●	●	○	Pilsētas perifērija
Physically segregated (barriers)	●	●	●	○	○	●	○	●	●	●	Fiziski nošķirti (barjeras)
Uncultivated green areas	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	Neapstrādātas zaļās zonas
Cultivated green areas	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	Apstrādātas zaļās zonas
Waterfront	●	●	●	○	○	●	●	●	●	○	Krāstmalas
Pollution hazards	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	Piesārņojuma draudi
Empty property	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	Tukši īpašumi
Degraded/ derelict buildings/ areas	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	Degradētas/nolaistas ēkas/ teritorijas
Good public spaces	○	●	●	●	●	●	●	●	●	○	Labas publiskās vietas
Active city renewal projects	○	●	●	○	●	●	○	●	●	○	Aktīvi pilsētas atjaunošanas projekti
Active private developments	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	Aktīva privātā sektora attīstība

LEGEND
APZĪMĒJUMI

- ● Complies with the characteristics
Atbilst raksturojumam
- ○ Does not comply with the characteristics
Neatbilst raksturojumam

	BDĀ	GRD	SKDG	VSG	ŠNK	STPR	PORI	GBS	NWP	KGD	
Closed block structures											Slēgta bloka konstrukcija
Rowhouse/ semi-detached structure											Rindu māja/ dvīņu konstrukcija
Slab/tower structure											Plātņu/ torņa konstrukcija
Detached house structure											Atsevišķa mājas konstrukcija
Commercial/ industrial structure											Tirdzniecības/ rūpniecības konstrukcija
	BDĀ	GRD	SKDG	VSG	ŠNK	STPR	PORI	GBS	NWP	KGD	

LEGEND
APZĪMĒJUMI

Complies with the characteristics
Atbilst raksturojumam

Does not comply with the characteristics
Neatbilst raksturojumam

URBAN CHARACTERISTICS

PILSĒTVIDES ĪPAŠĪBAS

Mīks Bērziņš

BĀZES PĒTĪJUMS

BDĀ

BASELINE

ENG

As of 2018 Bolderāja had 12,557 inhabitants. It is a low-income and high-unemployment district with a large ageing population. Just 29% of the inhabitants are Latvian (2018). The majority of the residents are Russian speakers. In terms of politics the neighbourhood is predominantly left-wing.

As with other neighbourhoods in the UCP project, reactions against outside triggers have united the inhabitants. With the help of motivated individual activists a strong community action group has formed. It is called Bolderājas Grupa and has 1,400 followers on Facebook (2019). The activists ensure that the neighbourhood's voice is united and strong against the multiple challenges facing it, such as the threat of continued industrial development in the area.

15 years ago, we were united by our hate for the oil terminal. Now we are connected by our love for the fortress. We get 400 visitors in one weekend. There are 30 people regularly. We have cleaning workshops with 60 people

explains Sandra Jakušonoka. There are currently a couple of developments in the area and some interviewees mentioned the contrast between the long-term inhabitants and the newcomers. There is an us against them dynamic.

LV

Pēc 2018. gada datiem, Bolderājā dzīvo 12 557 iedzīvotāji. Apkaimē ir zemu ienākumu un augsta bezdarba līmeņa rādītāji kā arī raksturīga sabiedrības novecošanās. Tikai 29% iedzīvotāju ir latvieši (2018). Lielākā daļa iedzīvotāju ir krievvalodīgie. Politisko pārliecību ziņā apkaime sliecas kreisās politikas virzienā.

Tāpat kā citās UCP projekta apkaimēs, reakcija pret ārējiem faktoriem ir apvienojusi iedzīvotājus. Ar motivētu individuālu aktīvistu palīdzību ir izveidojusies spēcīga kopienas rīcības grupa. To sauc "Bolderājas Grupa", un tai ir 1400 sekotāju vietnē Facebook (2019). Aktīvistu nodrošina, ka apkārtnes balss ir vienota un spēcīga pret daudzajiem izaicinājumiem, ar kuriem tā saskaras, piemēram, šī reģiona rūpniecības attīstības turpināšanas draudiem.

Pirms 15 gadiem mūs vienoja naidis pret naftas termināli. Tagad mūs saista mīlestība pret cietoksni. Vienā nedēļas nogalē mums ir 400 apmeklētāji. Pastāvīgi ir 30 cilvēki. Mums ir tīrīšanas talkas ar 60 dalībniekiem,

skaidro Sandra Jakušonoka. Šobrīd apkārtnē ir vērojami pāris attīstības objekti, un daži intervētie minēja kontrastu starp ilgtermiņa iedzīvotājiem un jaunpienācējiem. Pastāv "mēs pret viņiem" dinamika.

Riga City Council Welfare Department informs us that there will be three new social housing estates built in Bolderāja, not only with housing, but also with other social facilities.

The inhabitants of the two districts are sensitive towards being mentioned in unison. Festival Komēta activists have noticed that:

Bolderāja locals are mentally occupying Daugavgrīva. However, Daugavgrīva inhabitants do not want to be part of Bolderāja.

Rīgas domes Labklājības departaments informē, ka Bolderājā tiks uzcelti trīs jauni sociālo dzīvojamo māju rajoni, ne tikai ar mājokļiem, bet arī ar citiem sociālajiem objektiem.

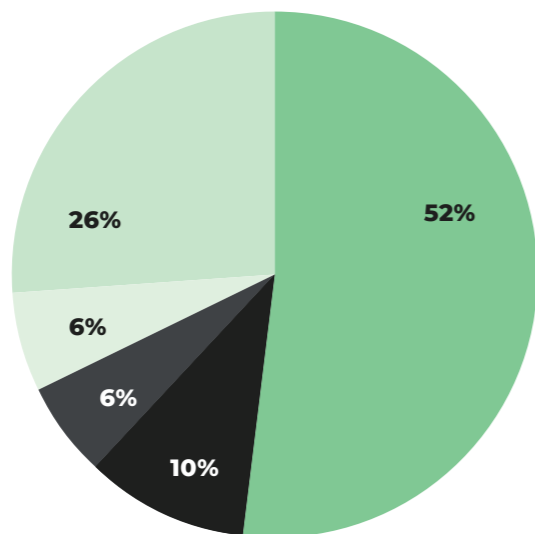
Abu rajonu iedzīvotāji ir jutīgi pret to, ka viņi tiek minēti kopā. Festivāla Komēta aktīvistu ir pamanījuši, ka

Bolderājas vietējie mentāli ieņem Daugavgrīvu. Tomēr Daugavgrīvas iedzīvotāji nevēlas būt daļa no Bolderājas.

Andrejs Strokins

Inhabitants Ethnic background (2020)
Iedzīvotāju etniskā izcelsme (2020)

LEGEND
APZĪMĒJUMI

- Russian / Krievu tautība
- Latvian / Latvijas tautība
- Belorussian / Baltkrievu tautība
- Ukrainian / Ukrainas tautība
- Other / Cittautība

	BDĀ	GRD	SKDG	VSG	ŠNK	STPR	PORI	GBS	NWP	KGD	
Inhabitant decline	○	○	●	●	○	○	●	●	○	○	Iedzīvotāju skaita samazināšanās
Inhabitant influx	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	Iedzīvotāju pieplūdums
Ageing population	●	○	●	●	●	●	●	●	○	●	Novēcojoši iedzīvotāji
Inhabitants with migratory backgrounds	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	Iedzīvotāji ar migrācijas izcelsmi
Brain drain	●	○	○	●	●	●	●	○	●	○	Intelektuālā darbaspēka emigrācija
Demographic segregation	●	●	○	○	●	●	○	●	●	○	Demogrāfiskā segregācija
Lack of social diversity	●	○	○	○	○	●	○	○	●	○	Sociālās daudzveidības trūkums
Generational conflicts	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	Paaudžu konflikti
High unemployment	●	●	●	○	●	●	○	●	●	○	Augsts bezdarbs (cilvēki, kas saņem valsts atbalstu)
Political tension/ disputes	●	●	●	○	○	●	○	○	●	○	Politiskā spriedze/ strīdi
Stigmatisation	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	Stigmatizācija
Strong social networks & activities	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	Spēcīgi sociālie tīkli un aktivitātes
Active citizen groups (online and offline)	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	Aktīvas pilsoņu grupas (tiešsaistē un bezsaistē)
Low citizen engagement (e.g. low voting turnout)	●	●	●	○	●	●	○	●	●	●	Zema pilsoņu iesaistīšanās, piem. zema vēlēšanu aktivitāte
Closed community	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	Slēgta kopiena
Distrust in authorities	●	●	●	●	●	●	○	●	●	●	Neuzticēšanās varas iestādēm

LEGEND
APZĪMĒJUMI

- ● Complies with the characteristics / Atbilst raksturojumam
- Does not comply with the characteristics / Neatbilst raksturojumam

ENG

Bolderāja Music and Art School and the 19th High School are key active cultural stakeholders. They co-organise one of the most significant local activities: the Bolderāja Festival.

In Daugavgrīva there is a long term care institution. They have joint projects with the Bolderāja Music and Art school,

says Mārtiņš Moors, deputy director of Riga City Welfare Department. There isn't a culture centre in Bolderāja. However, there is a centre for Bolderāja's children and youth which is run by the municipality. The Lutheran Church also organises small scale events, which are appreciated locally. There is an event taking place on Vakarbulļi Beach called Historical fire night (Senās uguns nakts). Bolderājas Grupa organises en plein air painting and other cultural events, which are well attended.

Sandra Treija from Riga Technical University mentions that

long before the festival Komēta arrived, a real artistic community was here. We organised a summer school in the fortress and wanted to do a gardening project with Sandra J. and work with historical herbs.

LV

Bolderājas mūzikas un mākslas skola un 19. vidusskola ir nozīmīgi Bolderājas kultūras nozares kuratori. Viņi kopā organizē vienu no nozīmīgākajiem vietējiem pasākumiem - Bolderājas festivālu.

Daugavgrīvā ir ilgstošas aprūpes iestāde. Tai ir kopīgi projekti ar Bolderājas mūzikas un mākslas skolu,

saka Mārtiņš Moors, Rīgas domes Labklājības departamenta direktora vietnieks. Bolderājā nav kultūras centra, taču Bolderājas bērniem un jauniešiem ir centrs, ko vada pašvaldība. Vietējie iedzīvotāji ir iemīļojuši Luterāņu baznīcas organizētos neliela mēroga pasākumus. Vakarbulļu pludmalē norisinās pasākums "Senās uguns nakts". Bolderājas Grupa organizē gleznošanas plenērus un citus kultūras pasākumus, kas ir labi apmeklēti.

Sandra Treija no Rīgas Tehniskās universitātes min, ka

ilgi pirms festivāla Komētas ierašanās šeit bija īsta mākslinieciskā kopiena. Mēs cietoksni organizējam vasaras skolu un vēlējamies kopā ar Sandru J. veikt dārzkopības projektu un strādāt ar vēsturiskiem augiem.

Kometa photo

Lučana Logina

However, the Komēta festival is the main cultural event, attracting record numbers of visitors annually from Riga and abroad to the fortress.

In 2015 we met with Sandra and Volodja. We understood that we should get the public's attention. So we created the festival,

say Dāvis Kaņepe and Kaspars Kondratjuks from Komēta. Since 2016 KKC (Kaņepes Cultural Centre) has organised the annual world music festival Komēta in the fortress site. They are aware of the need to integrate the festival with the neighbourhood. At the same time, they realise how the festival could support the future vision for the area and the fortress. KKC is a well-established cafe and club in the heart of Riga, with a large youth following. This following forms the core of a large team of volunteers who are essential in preparing the fortress and managing the practical and logistical aspects of a large outdoor festival.

Tomēr festivāls Komēta ir galvenais kultūras notikums, kas cietoksnim ik gadu piesaista rekordlielu apmeklētāju skaitu no Rīgas un ārvalstīm.

2015. gadā mēs tikāmies ar Sandru un Volodju. Mēs sapratām, ka mums jāpievērš sabiedrības uzmanība. Tāpēc mēs radījām festivālu,

teic Dāvis Kaņepe un Kaspars Kondratjuks no Komētas. Kopš 2016. gada KKC (Kaņepes kultūras centrs) cietokšņa vietā rīko ikgadējo pasaules mūzikas festivālu "Komēta". Viņi apzinās nepieciešamību integrēt festivālu ar apkārtni. Tajā pašā laikā viņi saprot, kā festivāls var atbalstīt apkārtnes un cietokšņa nākotnes vīziju. KKC ir populāra kafējnīca un klubs pašā Rīgas centrā, ko apmeklē liels jauniešu skaits. Tas veido lielas brīvprātīgo komandas kodolu, kam ir būtiska nozīme cietokšņa sagatavošanā un liela brīvdabas festivāla praktisko un loģistikas aspektu pārvaldīšanā.

UrbCultural Planning

	BDĀ	SKDG	GRD	VSG	ŠNK	STPR	PORI	GBS	NWP	KGD	
There is a cultural policy in place	●	●	●	○	○	●	○	●	●	○	Ir kultūrpolitika
State level importance cultural institutions	○	○	●	○	○	●	●	○	●	●	Valsts līmeņa kultūras iestādes
Authorities backing cultural sector	○	○	●	○	●	●	●	●	●	○	Iestādes, kas atbalsta kultūras nozari
Active, involved local cultural institutions	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●	Aktīvas, iesaistītas vietējās kultūras iestādes
Active, involved educational institutions	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	Aktīvas, iesaistītas izglītības iestādes
Lack of sense of belonging/identity crisis	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	Piederības sajūtas trūkums/identitātes krīze
Strong local identity/heritage	●	●	●	●	○	○	●	○	●	●	Spēcīga vietējā identitāte/mantojums
Regular cultural events attracting visitors	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	Regulāri kultūras pasākumi, kas piesaista apmeklētājus
Regular locals-oriented cultural events	●	●	●	●	○	○	○	●	●	○	Regulāri uz vietējiem orientēti kultūras pasākumi
Unused opportunities of cultural exchange	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	Neizmantotas kultūras apmaiņas iespējas
Lack of cultural/social places	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	Kultūras/sociālo vietu trūkums

LEGEND
APZĪMĒJUMI

● ● Complies with the characteristics
Atbilst raksturojumam

○ ○ Does not comply with the characteristics
Neatbilst raksturojumam

ENG

In 2018 Riga had three executive boards which take care of the city districts' day-to-day, infrastructural maintenance. Traditionally they have had limited responsibility in terms of development. There has been a positive shift with the creation of 58 neighbourhood councils (apkaimes.lv) in the city. This has fostered a growing sense of ownership and local identity, increasing the number of neighbourhood councils.

With the creation of the Neighbourhood Alliance in 2018, which unites most of these neighbourhood unions, this movement has achieved a significant level of political momentum that positively impacts opportunities for engagement in neighbourhoods. As this is a relatively new model, it is expected to take some time before the dialogue between the city and the citizens will fully mature. But for now, the situation is receptive to new initiatives.

Bolderāja has a neighbourhood union (Bolderājas Grupa), but they are not members of the Neighbourhood Alliance. Daugavgrīva does not have a neighbourhood union at present (in 2018).

LV

2018. gadā Rīgā bija trīs izpilddirekcijas, kas rūpējas par pilsētas rajonu ikdienas infrastruktūras uzturēšanu. Tradicionāli viņiem ir bijusi ierobežota atbildība apkaimju attīstības jomā. Notikušas pozitīvas pārmaiņas, pilsētā izveidojot 58 apkaimes biedrības (apkaimes.lv). Tas ir veicinājis piederības un vietējās identitātes sajūtas un rezultējies pieaugošā apkaimju biedrību skaitā.

2018. gadā izveidojot Apkaimju aliansi, kas apvieno lielāko daļu šo apkaimju biedrību, šī kustība ir sasniegusi ievērojamu politiskā impulsa līmeni, kas pozitīvi ietekmē iespējas iesaistīties apkaimēs. Tā kā šis ir salīdzinoši jauns modelis, paredzams, ka paies zināms laiks, līdz dialogs starp pilsētu un iedzīvotājiem būs pilnībā nobriedis. Bet pagaidām situācija ir uzņēmīga pret jaunām iniciatīvām.

Bolderājā ir apkaimes biedrība (Bolderājas Grupa), taču viņi nav Apkaimju aliances biedri. Daugavgrīvā pašlaik nav apkaimes biedrības (2018. gadā).

BĀZES PĒTĪJUMS

BDĀ

BASELINE

BOLDERĀJĀ

ENG

Bolderāja was ranked 56 out of Riga's 58 neighbourhoods in a city poll based on local quality of life (SKDS 2018). Yet many Bolderāja locals may not feel this way.

Komēta's organisers speculate that locals may not be too bothered by such stigmatisation and perhaps even be grateful for not facing a constant circulation of residents.

City officials note that when asked, locals are generally positive about their area. Local stakeholders point out that a lack of social diversity and many low-income inhabitants characterise the district. However, Mārtiņš Moors, deputy director of Riga City Council Welfare Department, has a different perspective:

from the problematics point of view, we could not point out any significant problems that are not visible anywhere else in Riga. Thus, we cannot state that this neighbourhood has any special problematics. Apartment occupancy is also relatively mixed.

LV

Bolderāja pilsētas aptaujā pēc vietējās dzīves kvalitātes ierindojās 56. vietā no 58 Rīgas apkaimēm (SKDS 2018). Tomēr daudzi Bolderājas vietējie iedzīvotāji tam nepiekrīst.

Komētas organizatori spekulē, ka vietējos iedzīvotājus šāda stigmatizācija īpaši neuztrauc un varbūt viņi pat ir pateicīgi par to, ka viņi nesaskaras ar pastāvīgu iedzīvotāju apriti.

Pilsētas amatpersonas atzīmē, ka atbildot uz jautājumiem par savu apkaimi, vietējie iedzīvotāji kopumā to vērtē pozitīvi. Taujātās organizācijas un aktīvisti norāda, ka rajonu raksturo sociālās daudzveidības trūkums un iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem. Tomēr Rīgas domes Labklājības departamenta direktora vietniekam Mārtiņam Mooram ir cits redzējums:

no problemātikas viedokļa mēs nevarējām norādīt uz būtiskām problēmām, kas nekur citur Rīgā nav redzamas. Tādējādi mēs nevaram apgalvot, ka šai apkaimei ir kāda īpaša problemātika. Dzīvokļu apdzīvotība arī ir samērā jaukta.

Dāvis Klaviņš

Some stakeholders point out that as many people are relocated to Bolderāja because of its available social housing and facilities, there is no sense of belonging there, both emotionally and historically. In some cases, youth gangs form just because they are unable to find space for themselves within the community.

It is often said that there is the feeling of a city within a city in Boldereja. It is almost village-like. A place where everyone knows each other, which can be both positive and negative. Some people are concerned with the tension between different language speaking communities. This is especially challenging for events organised by the municipality, where one must address people in the official state language. However, Bolderājas Grupa has apparently managed to integrate Latvian and Russian speaking inhabitants into their programs, thus reducing conflict. The group itself predicts that this division may gradually increase in the long run, primarily due to the language gap. Young people from Latvian speaking families do not understand Russian, whereas before, Latvian speaking inhabitants could communicate freely in Russian as the language used in local shops and public spaces was, and remains, predominantly Russian.

Dažas ieinteresētās personas norāda, ka, tā kā daudzi cilvēki tiek pārvietoti uz Bolderāju tā pieejamo sociālo mājokļu un iespēju dēļ, viņiem nav emocionālas un vēsturiskas piederības sajūtas. Dažos gadījumos jauniešu bandas veidojas tikai tāpēc, ka nespēj atrast sev vietu kopienā.

Nereti tiek teikts, ka Bolderājā ir "pilsēta pilsētā" sajūta. Tas ir gandrīz kā ciemats. Vieta, kur visi viens otru pazīst, kas var būt gan pozitīvi, gan negatīvi. Dažus cilvēkus satrauc spriedze starp dažādās valodās runājošām kopienām. Tas ir īpašs izaicinājums pašvaldības rīkotajos pasākumos, kur cilvēki jāuzrunā valsts oficiālajā valodā. Tomēr "Bolderājas Grupai" ir izdevies savās programmās integrēt latviski un krieviski runājošos iedzīvotājus, tādējādi mazinot konfliktus. Pati grupa prognozē, ka šis sadalījums ilgtermiņā var pakāpeniski palielināties, galvenokārt valodu atšķirību dēļ. Jaunieši no latviski runājošām ģimenēm nesaprot krievu valodu, turpretī kādreiz latviski runājošie iedzīvotāji varēja brīvi sazināties krievu valodā, jo vietējos veikalos un sabiedriskajās telpās lietotā valoda pārsvarā bija un paliek krievu valoda.

Bolderājas Grupa and its relationship to the local community is a great resource. Besides their social activism, they are also researchers and archivists of the site's history. It seems important to underline and support the activity of local community leaders as there is a clear risk that if this disappears, all activities will cease. The active youngsters in the community also need to be supported and encouraged to participate in events.

Komēta Festival recognise that they lack resources in terms of social-anthropological knowledge, which they will need if they want to integrate more with the neighbourhood. They have achieved their first goal of creating widespread interest in and knowledge about the fortress. Connecting to the local community remains a challenge, and the organisers recognise that by being part of the UCP project, they might gain an insight into cultural planning practices as well as gain meaningful connections to Riga's city authorities.

“Bolderājas Grupa” un tās saikne ar vietējo sabiedrību ir lielisks resurss. Papildus sociālajam aktīvismam viņi ir arī vietas vēstures pētnieki un arhīvistu. Ir svarīgi uzsvērt un atbalstīt vietējo kopienu vadītāju darbību, jo pastāv skaidrs risks, ka, ja tas pazudīs, visas aktivitātes izsīks. Kopienas aktīvie jaunieši arī ir jāatbalsta un jāmudina piedalīties pasākumos.

Festivāls Komēta atzīst, ka viņiem trūkst resursu sociālantropoloģisko zināšanu jomā, kas viņiem būs nepieciešami, ja viņi vēlēšies vairāk integrēties apkaimē. Viņi ir sasnieguši savu pirmo mērķi - radīt plašu interesi un zināšanas par cietoksni. Saiknes izveidošana ar vietējo kopienu joprojām ir izaicinājums, un organizatori atzīst, ka, piedaloties UCP projektā, viņi varētu gūt ieskatu kultūras plānošanas praksē, kā arī iegūt nozīmīgus sakarus ar Rīgas pilsētas iestādēm.

ENG

Mārtiņš Moors has expressed interest in exploring new forms of structuring social resources:

it is not the first time we look for innovative solutions for young people. The department is ready to be a part of something new.

Riga City Council Welfare Department is running a couple of institutions in the area and has the great resource of experienced social workers who work with socially challenged young people and families.

Dāvis Kaņepe mentions the interest of a local private company:

one of the wealthiest Latvian companies is there, Latvijas Finieris. They donated 600 m² of plywood to cover the holes in the fortress, but they are not that interested in Komēta. They are interested in the fortress because their employees like it.

The local Bolderāja Music and Art School and the 19th High School are also a great resource as they are open to potential projects and are very active in the community.

LV

Mārtiņš Moors ir izteicis interesi par jaunu sociālo resursu strukturēšanas formu izpēti

šī nav pirmā reize, kad meklējam novatoriskus risinājumus jauniešiem. Departaments ir gatavs būt daļa no kaut kā jauna.

Rīgas domes Labklājības departaments vada pāris iestādes šajā teritorijā, un tajā ir lieliski pieredzējuši sociālie darbinieki, kas strādā ar sociāli problemātiskiem jauniešiem un ģimenēm.

Dāvis Kaņepe min vietējā privātā uzņēmuma interesi

Bolderājā ir viens no bagātākajiem Latvijas uzņēmumiem - "Latvijas Finieris". Viņi ziedoja 600 m² saplākšņa, lai nosegtu cietokšņa caurumus, taču "Komēta" viņus īpaši neinteresē. Viņus interesē cietoksnis, jo tas ir mīļš viņu darbiniekiem.

Arī vietējā Bolderājas mūzikas un mākslas skola un 19. vidusskola ir lielisks resurss, jo ir atvērti potenciāliem projektiem un ir ļoti aktīvi kopienā.

Milks Bērziņš

ENG

In picturing the future of the fortress, it is crucial to clarify the interests and dreams of the local community. Some note that something similar to the fortress in Daugavpils, which is now hosting the Mark Rothko Art Centre, is an ideal future scenario.

Others are completely against such plans and are more interested in the fortress as a historical site where there are to be activities linked to its history: a museum; historical reenactments; concerts etc. A third group are interested in creating a community actually living in the fortress and developing the ideologies of an alternative and ecologically-based way of life. Sandra Jakušonoka puts this dilemma beautifully:

local society is very divided. The festival tries to connect it. Some people see development opportunities in the fortress. They are business-driven and want to see more classical cultural events and historical reenactments etc. But we want to say that the war is over and it is time for a new kind of world.

LV

ledomājoties cietokšņa nākotni, ir svarīgi noskaidrot vietējās kopienas intereses un sapņus. Daži atzīmē, ka kaut kas līdzīgs cietoksnim Daugavpilī, kur tagad atrodas Marka Rotko mākslas centrs, ir ideāls nākotnes scenārijs. Citi ir pilnīgi pret šādiem plāniem, un viņus vairāk interesē cietoksnis kā vēsturiska vieta, kur paredzētas ar tā vēsturi saistītas aktivitātes: muzejs; vēsturiskie atveidojumi; koncerti utt. Trešā grupa ir ieinteresēta izveidot kopienu, kas faktiski dzīvo cietoksnī, un attīstīt alternatīva un ekoloģiski balstīta dzīvesveida ideoloģiju. Sandra Jakušonoka lieliski izklāsta šo dilemmu

vietējā sabiedrība ir ļoti sašķelta. Festivāls mēģina to savienot. Daži cilvēki cietoksnī redz attīstības iespējas. Viņi ir biznesa ideju virzīti un vairāk vēlas redzēt klasiskus kultūras notikumus un vēsturiskus atveidojumus utt. Bet mēs vēlamies teikt, ka karš ir beidzies un ir pienācis laiks jauna veida pasaulei.

Festival Kōmera photo

Embedded in the fortress is the notion of a neutral place, as it was built by Swedes, then juggled between various political powers. Today though it struggles to find a caretaker. Sandra Jakušonoka notes that

people who live here are attracted to the place, because here, in the fortress, no one talks politics. This is neutral territory.

The combination of Bolderājas Grupa and the uncertain future of the fortress creates a synergy that is beneficial for both. The fortress could become a neutral ground for discussions and a soft space for experimentation. This would be meaningful for the fortress as well being something Bolderāja could be positively associated with.

Komēta festival organisers are interested in conducting a series of mappings and activities with the support of Bolderājas Grupa and the UCP project partner, Riga City Development Department. The UCP project clearly helps to legitimise these efforts in the eyes of the local authorities and brings new expertise to the table. It invites all involved in the process to participate in an international network with activists.

Cietoksnī ir iestrādāts neitrālas vietas jēdziens, jo to uzcēla zviedri, bet pēc tam ar to žonglēja dažādas politiskās varas. Bet šodien tam ir grūti atrast aprūpētāju. Sandra Jakušonoka atzīmē:

cilvēki, kas šeit dzīvo, ir piesaistīti šai vietai, jo šeit, cietoksnī, neviens nerunā par politiku. Šī ir neitrāla teritorija.

“Bolderājas Grupas” un neskaidrās cietokšņa nākotnes kombinācija rada abiem izdevīgu sinerģiju. Cietoksnis varētu kļūt par neitrālu vietu diskusijām un eksperimentiem. Tas būtu nozīmīgi cietoksnim, kā arī tas, ar ko Bolderāja varētu būt pozitīvi saistīta.

Komētas festivāla organizatori ir ieinteresēti veikt virkni kartējumu un aktivitāšu ar “Bolderājas Grupas” un UCP projekta partnera, Rīgas pilsētas attīstības departamenta atbalstu. UCP projekts nepārprotami palīdz attaisnot šos centienus vietējo varas iestāžu acīs un sniedz jaunu pieredzi. Tas aicina visus procesā iesaistītos piedalīties starptautiskā tīklā ar aktīvistiem.

A challenge for the local demonstrator project is the unclear ownership situation of the fortress. Every activity has to be agreed with Bolderājas Grupa and there is the issue of long-term planning as there is no clarification about the future of the fortress. Any investment in the fortress infrastructure is extremely risky.

This demonstrator project has a strong environmental, ecological, and heritage perspective, which should be emphasised and built upon, especially because of the specific local context. Representatives from the Pārdaugava executive board mention various other aspects in this regard.

Vakarbuļļi beach has a blue flag status. Riga 19th high school has an eco-school status. Children are involved in different ecology studies. Nature protection administration should be involved as well.

The fortress is semi-public and represents a new typology of ownership, allowing for more participation and a sense of ownership within the local community. This is an extremely interesting typology to explore, as this concept is indeed being explored in other social/cultural communities in Europe.

Vietējā demonstrējuma projekta izaicinājums ir neskaidrā cietokšņa īpašumtiesību situācija. Katra darbība jāaskaņo ar "Bolderājas Grupu", un ir problēma ar ilgtermiņa plānošanu, jo nav skaidrības par cietokšņa nākotni. Jebkuras investīcijas cietokšņa infrastruktūrā ir ārkārtīgi riskantas.

Šim demonstrējuma projektam ir spēcīga vides, ekoloģiskā un mantojuma perspektīva, kas būtu jāuzsver un jāveido, jo īpaši vietējā konteksta dēļ. Pārdaugavas izpilddirekcijas pārstāvji šajā sakarā min dažādus citus aspektus.

Vakarbuļļu pludmalei ir zilā karoga statuss. Rīgas 19. vidusskolai ir ekoskolas statuss. Bērni tiek iesaistīti dažādos ekoloģijas pētījumos. Jāiesaista arī dabas aizsardzības administrācija.

Cietoksnis ir daļēji publisks un atspoguļo jaunu īpašumtiesību tipoloģiju, kas ļauj vairāk iesaistīties un gūt piederības sajūtu vietējai kopienai. Tā ir ārkārtīgi interesanta tipoloģija, kas jāizpēta, jo šī koncepcija tiek pētīta citās sociālajās/kultūras kopienās Eiropā.

Festival Kometa photo

ENG

- Roberts Elksnis,**
Executive board of The Riga City Nord District;
- Dāvis Kaņepe,**
Kaņepes Cultural Centre, festival Komēta;
- Liene Jurgelāne,**
Kaņepes Cultural Centre, festival Komēta;
- Jānis Ķinasts,**
placemaker, studying Daugavgrīva fortress;
- Kaspars Kondratjuks,**
Kaņepes Cultural Centre, festival Komēta;
- Guntars Ruskuls,**
Riga City Council City Development Department, Head of Strategic Management Board;
- Oksana Dumpe,**
Riga City Council City Development Department, Head of Project Management Board, Deputy Director in Project Management;
- Kristīne Krūze,**
Chief Specialist, Department of Cultural Institutions and Amateur Art, Riga City Education, Sports and Culture Department;

LV

- Roberts Elksnis,**
Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija;
- Dāvis Kaņepe,**
Kaņepes kultūras centrs, festivāls "Komēta";
- Liene Jurgelāne,**
Kaņepes kultūras centrs, festivāls "Komēta";
- Jānis Ķinasts,**
vietu veidotājs, pēta Daugavgrīvas cietoksni;
- Kaspars Kondratjuks,**
Kaņepes kultūras centrs, festivāls "Komēta";
- Guntars Ruskuls,**
Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments, Stratēģiskās vadības pārvaldes vadītājs;
- Oksana Dumpe,**
Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments, Projektu vadības pārvaldes vadītāja, direktora vietniece projektu vadības jautājumos;
- Kristīne Krūze,**
Rīgas pilsētas Izglītības, sporta un kultūras departamenta Kultūras iestāžu un amatiermākslas nodaļas galvenā speciāliste;

- Mārtiņš Moors,**
Chief of Social Administration, Deputy Director, Riga City Welfare Department;
- Pēteris Šķiņķis,**
associated professor at University of Latvia, Faculty of Geography, spatial development planning program;
- Jonas Büchel,**
sociologist, co-founder of Urban Institute Riga;
- Solvita Krese,**
director of Latvian Centre for Contemporary Art;
- Sandra Treija,**
professor at Riga Technical University, Faculty of Architecture;
- Sandra Jakušonoka,**
Daugavgrīva fortress guardian and initiator of Bolderājas Grupa;
- Vladimirs Jakušonoks,**
Daugavgrīva fortress guardian and initiator of Bolderājas Grupa;
- Tatjana Židele,**
Riga City Pārdaugava executive board;
- Inese Meiere,**
Riga City Pārdaugava executive board;
- Anda Supe,**
Riga City Pārdaugava executive board.

- Mārtiņš Moors,**
RD Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes priekšnieks, direktora vietnieks;
- Pēteris Šķiņķis,**
Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas fakultātes telpiskās attīstības plānošanas programmas asociētais profesors;
- Jonass Bihels (Jonas Büchel),**
sociologists, "Urban Institute" līdzdibinātājs Rīgā
- Solvita Krese,**
Latvijas Laikmetīgās mākslas centra direktore;
- Sandra Treija,**
Rīgas Tehniskās universitātes Arhitektūras fakultātes profesore;
- Sandra Jakušonoka,**
Daugavgrīvas cietokšņa aizbildne un Bolderājas grupas aizsācēja;
- Vladimirs Jakušonoks,**
Daugavgrīvas cietokšņa aizbildnis un Bolderājas grupas aizsācējs;
- Tatjana Židele,**
Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija;
- Inese Meiere,**
Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija;
- Anda Supe,**
Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija.

ENG

Workshop with stakeholders representing municipal and national authorities as well as NGOs and activist organisations (28-29 February 2019), organised by Riga City Development department.

Additional interviews carried out in seed money project Culturability in 2017:

Gvido Princis,
director, Riga City Architects office;

Aleksandrs Feļtins,
project manager, Riga City Architects office;

Lilīta Sparāne,
Head of Creative Industries Division, Ministry of Culture;

Mārtiņš Engēlis,
Latvian Investment and Development Agency, Tourism Department;

Jānis Dripe,
former director of Riga City Architects office, director of RISEBA University architecture school.

LV

Seminārs ar ieinteresētajām pusēm, kas pārstāv pašvaldības un valsts iestādes, kā arī NVO un aktīvistu organizācijas (2019. gada 28.-29. februāris), organizē Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments.

Papildu intervijas, kas tika veiktas sēklas naudas projektā "Culturability" 2017. gadā:

Gvido Princis,
Rīgas pilsētas arhitekta biroja direktors;

Aleksandrs Feļtins,
projektu vadītājs, Rīgas pilsētas arhitektu birojs;

Lilīta Sparāne,
Kultūras ministrijas Radošo industriju nodaļas vadītāja;

Mārtiņš Engēlis,
Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Tūrisma departaments;

Jānis Dripe,
bijušais Rīgas pilsētas arhitekta biroja direktors, RISEBA universitātes arhitektūras skolas dekāns.

ENG

Bolderāja galvenā nomale
facebook.com/bolderaja.galvenanomale

Bolderājas Grupa
facebook.com/bolderajas.grupa

Kanepes Cultural Centre
kanepes.lv

Komēta festival
festivalskometa.lv/lv/

Apkaimes neighborhood movement
apkaimes.lv

LV

Bolderāja galvenā nomale
facebook.com/bolderaja.galvenanomale

Bolderājas Grupa
facebook.com/bolderajas.grupa

Kaņepes kultūras centrs
kanepes.lv

Festivāls "Komēta"
festivalskometa.lv/lv/

Apkaimju kustība
apkaimes.lv

